

ראש הקהל אחד מחסידי חצר אחרת, שבינה ובין חצר וויזניץ היה שלו' קטיעא, והלה התנגד לקבל את חומרת האדמו"ר. אמר לו אז ה"אהבת ישראל": "הנה מבין אנכי היטב אל לבך, כי מאחר שאנכי אמרתי כן, מוכרח אתה לומר ההיפוך, אבל במטו מינך אל תעשה כן בדבר הזה, אשר נוגע לטהרתן של ישראל".

*

להתקרבות יתירה זכה רבינו אצל אחד הצדיקים המפורסמים ביותר בתקופה ההיא, ה"ה הרה"ק רבי אברהם יהושע פריינד זצוק"ל אבד"ק נאסאד. התקרבותו אצל צדיק זה באה ע"י סיבה, ומעשה שהיה כך היה:

הרה"ק הנ"ל היה קנאי נלהב, ואם לפי דעתו ורוחו הקדושה לא התנהג מי שהוא כראוי, לא הביט אל מראהו ואל גבה קומתו, אל תורתו ואל חסידותו, רק שפך עליו מרורות, אם לא בפניו עכ"פ בין סגל חבורתו ושומעי דבריו. פעם אחת נודמן רבינו לבית מדרשו של הרב אבד"ק נאסאד, ומצאו עומד ומדבר, ומפיו לפידים יהלכו וכידודי אש יתמלטו נגד אחד האדמו"רים המפורסמים בדור, אשר רבים הלכו לאורו וענו אחריו מקודש, וגם הוא – רבינו – בעצמו נמנה על עדת מעריציו ואף הסתופף לפעמים בצלו. הרב מנאסאד לא היה תמים-דעים עמו, בשיטתו ובהילוכו, ועל כן לא חשך ממנו שבט לשונו, והכה צדיק באמרי פיו. הדבר נגע מאד ללבו של רבינו, שלא יכל להתאפק מלהשיב על ריב רבו, ויען בחכמתו את הרב ואמר: "הלא תלמידי חכמים מרכים שלום בעולם". הדברים אך יצאו מפיו, וכבר הכירו על פני הרב מנאסאד שלא לרצון היתה לו תשובה זו, ורבינו מיד גרע לאחוריו בחששו מהקפדתו של הרב, כי פחדו להיכוות בגחלתו.

אחד העומדים שם שהרגיש בכל מה שעבר כאן, וראה על רבינו שפוחד לנפשו מהקפדת הצדיק, ניגש אליו ויעץ לו שיגלגל שיחה עם הרב, ובתוך דבריו יגלה לו שהוא מנכדי הרה"ק רבי יצחק מסקווירא זצוק"ל, אשר לשמו ולזכרו הקדוש כלתה נפשו של הרב, והוא ממעריצי קדושתו עד מאד, ואולי יחוס וירחם ויסיר ממנו הקפדתו. רבינו קיבל את עצתו ויעש כן. כשמוע הרב מנאסאד את שמע הרב הקדוש מסקווירא, וכי נין ונכד שלו עומד כאן לפניו, פנה אליו בהתרגשות ואמר: אם כן איפוא, שאתם מצאצאי הצדיק הקדוש מסקווירא, אשר מורי ורבי (הרה"ק משינאווא זצוק"ל) הרבה לדבר גדולות ממנו וסיפר נוראות מקדושתו ומדרגותיו, ספרו נא לי דבר מה מזקנכם ואשמע. למרבית

"הנה נא זקנתי ושכתי, ורב לי עונג וחדוה כאשר אני יכול ללמוד גמרא עם רא"ש", כאומר שאיננו עוד במצב שיוכל להתפלפל בתורה. וגם מזה ראו שרק כשהיה הדבר נוגע הלכה למעשה התיר לעצמו לגלות מצפוני גדולתו, אבל לפלפולא בעלמא לא מצא צורך לצאת מגדר השתיקה וההסתור.

הפלא לא יכל רבינו להיזכר על אתר דבר וחצי דבר מזקנו מהר"י, ואף שבידוע היו רגילים על לשונו עניינים ושיחות מהצדיקים, ובפרט מזקנו הקדוש הנ"ל, והיה כמעין המתגבר גם בענין זה, מ"מ מחמת פחד והתרגשות נעלמו וכמו נמחקו מזכרוננו כל מה שידע מתורותיו והליכותיו בקודש של זקנו. לאחר מאמץ קשה נזכר דבר אחד, שזקנו כאשר היה לובש את חלוקו לא היה קושר את הקשר העליון ליד הצואר, ואמר שזו היא בחינת "תתיר צרורה". כשמוע הרב מנאסאד דבר זה, התלהב מאד ואמר: הנה עתה נודעתי סוד הדבר שראיתי אצל 'הרב הקדוש' (משינאווא הנ"ל) שגם הוא מעולם לא קשר את הקשר העליון. מעתה נשתנו פני הרב, סר ממנו זעפו רק אדרבה הביט על רבינו בסבר פנים יפות ומסבירות.

במשך הימים הבאים שרבינו שהה שם במחיצתו, הרבה הרה"ק מנאסאד לקרבו ולחבבו באופן מיוחד^מ, עד כדי כך שפקד על כל הבאים אליו לילך ולהתברך מפיו של רבינו, על אף היותו אז צעיר לימים, ולא זו מחבבו ומלהעריצו עד שהוא בעצמו הזכיר א"ע לפניו וביקש ברכתו. רבינו סירב בתוקף, ושאל האם עד כה ענותנותו תרביני, שהקטן יכרך את הגדול, אבל הרב מנאסאד הרבה והפציר עד שכלית ברירה נענה רבינו והאציל לו ברכה.

כשנסע רבינו משם, ונכנס לקחת ברכת פרידה, הלך הרב בעצמו ללוותו לתחנת מסילת הברזל, ואף לא נמנע מלשמשו במשך כל הדרך. המלוים נשתוממו לראות את ההכנעה הגדולה שמראה רבם כלפי הרב האורח, בנשאו בעצמו את חבילותיו. כשפנה רבינו, אשר הרגיש מאד לא בנוח משימוש הזה, ושאל את הרב מנאסאד: "הלא ישנם כאן די והותר בחורים, לעשות עבודת משא זו, ומה לו לטרוח בדבר שאין בו צורך" השיב הרב: "לא, לא, אני רוצה בעצמי לזכות בשימוש" – חזי מאן גברא רבה דקמסהיד עלויה.

*

עוד זכה רבינו לקירבה גדולה אצל הרה"ק משטעפינעשט וצוק"ל, אשר אליו היה רגיל לנסוע הרבה, ובמשך תקופה מסוימת היה נוסע אליו כל שנה על שבת אחת. פעם אחת כששהה בצל קדשו של האדמו"ר, שח אתו הצדיק במשך עשרה רגעים (מינוטין), ואמרו לו החסידים לרבינו, כי דבר זה שהרבי ידבר עם אדם זמן ממושך כזה הוא ענין יוצא מן הכלל. ודבר זה נתפרש כהערצה גדולה וחשיבות מופלגת של האורח בעיני רבו האדמו"ר.

מג. רבינו הי' מספר שגם הרבו לשוחח בדברי תורה באותם הימים.